

Balıkesir Milletvekili Ahmet Aydın Bolak ve 27 arkadaşının, Yeniden kurulacak vakıflara ait kanun teklifi ve Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından 3 er üyeden kurulu Geçici Komisyon raporu (2/734)

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«Yeniden kurulacak vakıflar hakkında kanun» teklifimizi genel ve maddeler gerekçeleriyle birlikte ilişikte sunuyoruz.

Gereğine tavassutunuzu rica ederiz.

Saygılarımızla.

Balıkesir A. A. Bolak	Ankara M. Ete	Kayseri S. H. Ürgüplü	Gümüşane N. Özdemir
Konya A. Gürkan	Sakarya E. Alican	İstanbul S. Evren	Ankara A. K. Yörük
Balıkesir N. Sarlıcalı	Balıkesir S. Koç	Erzincan Z. Gündoğdu	Aydın O. Apaydın
Çorum H. İncesulu	Trabzon A. Ş. Ajanoglu	Ordu Ş. Pehlivanoglu	Urfa A. Akan
Giresun İ. E. Kılıçoğlu	Gümüşane S. Savacı	Konya R. Özal	Kırşehir A. Bilgin
Çanakkale R. Sezgin	Sinop M. Alicanoğlu	İstanbul İ. H. Tekinel	Zonguldak M. A. Pestilci
Aydın İ. Sezgin	Sivas T. Türkay	Adana A. Karamüftüoğlu	Eskişehir S. Öztürk

GENEL GEREKÇE

Modern Devlet, hududu gittikçe genişliyen (âmme hizmeti) mefhumunun yükü altındadır. Pozitif ilimlerin insanlığa sağladığı imkânlarla gelişen ve yükselen hayat seviyesi anlayışı yanında çoğalan nüfusun talep tazyikleri devletleri, âmme kudretine muvazi olarak cemiyet içinde kolektif şûra yönelmenin ve bir hukukî disiplin içinde karşılıklı yardımlaşmanın imnaklarını hazırlamaya sevk etmektedir.

Milletimizin İslâm Hukuku nizamı içinde geliştirip mükemmelleştirdiği (Vakıf) müessesesi mâruz sebeple teşvik ve himaye gören (Foundation) lar tarzında modern hukukta iltifat görmekte ve yer yer millî sınırları da aşan büyük sulhçu ve insançı kuruluşlar halinde yaşamaktadır. İctimai nizamın yalnızca Devlete ödenen vergilerle teminini derpiş eden görtüşlerin yerine; servetin işletme ve sermaye bütünlüğünün ancak mâkul ve âdil bir fırsat musavatının temini ve âmme ihtiyaçlarını gidermede Devletle aynı istikamette gayretli olma veya başka bir deyimle bencillikten uzaklaşma inanışları; büyük harbler geçiren dünyamız fikir hayatının ve safında bulunduğumuz milletler topluluğunun revaçta bulunan inanışları halindedir. Buna hususî hukuk sistemimizin kaynağı olan İ-

viçre'den başlayarak anglo sakson ve Şimal hukuk sistemleriyle Cermen Hukukunda nizamlanan bu inanışlar halen memleketimizde yalnızca (Hibe - bağışlama), (tesis) ve ölüme bağlı tasarruflarla hukukî imkân verilmektedir. Miras hükümlerinin de inzımanı ile parçalanıp devamlılıktan mahrum bir halde görünen sermaye terakümleri, memleketimizin zarureti olan sınıllaşma ve teksifi ziraâte yönelme problemlerimizi çözmeye yetmediği gibi arz ettiğim hukukî temeller de yetersizlikleri sebebiyle içtimai tesanüdün mahsulü olan arzuladığımız ve Batıda birçok misallerini gördüğümüz müesseselerin doğum ve yaşamasına imkân vermemektedir. Türk toplumu bu noksanlığı, (yaptırma, yaşatma, tanıma) gibi isimler verdiği derneklerle telâfiye gavret sarf etmektedir. (Bağışlama) gibi ebediyeti olmayan bir hukukî yol yerine şahsiyeti hükmiye içinde ve hukukî disipline tabi olan devamlı müesseseler maalesef çok az sayıdadır. Medeni Kanunumuzun bugüne deyin vâkı tatbikatı yıllarında en az tatbik yeri gören hükümler bölümlerinden birisi de (Tesis) bölümü olmuştur. Bu hali, Türk halkının yarıdlaşma kabiliyet ve ehliyetinden yoksunluğu ile izah; cedadımıza, mâzimize ve millî meziyetlerimize tânetmek olur bu nakisanın nazari ve âmeli plânda, mevzuatımızın yetersizliği ile izah edildiğini tekrarı zâit buluruz.

Mirasçılardan bölücü arzuları ve intikal hukukunun esaslarına terk edilmiş işletme ve iktisadi varlıkları, birtaraftan hukukî tetbirlere tarsin edip parçalanmaktan korumak ve diğer taraftan işletme ve değerlerin gelirleri içtimai tesanüt maksadına tahsis edebilmek imkânını Türk toplumu için de tanımak lâzımdır.

Kanun teklifi, telhisana arz edilen bu görüşle ve bu vâdide müstakil bir kanuna olan ihtiyaç anlayışı ile hazırlanmıştır.

MADDELER GEREKÇESİ

Başlık ile Vakıflar Kanunu dışında yeniden kurulacak vakıflara imkân hazırlandığının anlatılması düşünölmüştür.

Madde 1. — (Tesis) kelimesi yerine toplumda ve hukuk tatbikatında mâzisi ve yeri olan (vakıf) kelimesi kullanılarak vakfın tarifi yapılmakta ve ikinci fıkra ile işletmelerin ve bu işletmelerin yer aldığı memalikin vakfına imkân hazırlanmaktadır.

Madde 2. — Vakfın kuruluş şekli sicili, hükmi şahsiyet kazanması, ilâm tescilin tarzı ve tescile terekübeden hükümler sevk edilmektedir.

Madde 3. — Vakfedilen malların, vakıf senedinde tasrih edilen gayenin tahakkukuna kifayet etmemesi haline mütaallik hükümler sevk edilmiştir.

Madde 4. — Vakfın teşkili için gerekli esaslar sevk edilmiştir.

Madde 5. — Mahfuz hisse, terekenin gelirinin bir kısmına hasır edilmek suretiyle intikalde vâdet ve tereke varlığının bir iktisadi değer olarak hayatiyetini muhafaza edebilmesi maksadıyla hazırlanmış olan bu madde de gelir için de azami ve asgari miktarların tesbitine medar olabileceği düşünölebilen kriter sevk edilmiş ve son fıkrasıyla de açılmamış mirastaki mukavelelerle kurulacak vakıflara atıf yapılmıştır.

Madde 6. — Teftiş makamı olarak Vakıflar Umum Müdürlüğünü tensibeden bu madde bir nizamnameye atıf yapmaktadır.

Madde 7. — Birinci fıkrasında zaman içinde belirecek olan idare şeklindeki noksanların izalesi ve ikinci fıkra ile de teftiş sonu aziller ve neticelerine taallük eden hüküm derpiş edilmiştir.

Madde 8. — Zaman içinde vakfın asıl gayesinin mahiyet ve şümülünün açıkça değışmesine ait hükümler sevk edilmiştir.

Madde 9. — Vakfın hukukan ve fiilen sona ermesine terettübeden hükümler sevk edilmiştir.

Madde 10. — Vakfın gelirleriyle vâki iktisapların tesciline ilân hükümleri derpiş edilmiştir.

Madde 11. — Vakıf gelirlerini, mênkul kıymet geliri olduğu halde Kurumlar Vergisi hariç stö-paj dâhil vakıf gelirlerinin ödemelerinin ve vakıf varlığının bileümle borç, resim ve vergilerden

şartlı muafiyeti hükmü sevk edilmiş ve böylece vergi tahsil nisbetinin, tahsil masrafı olmaksızın % 80 e iblâğına imkân hazırlanmıştır.

Madde 12. — 1 nei fıkra ile vergi muafiyetli vakıfların emlakine ve envaline tecavüzler ceza tehdidi altına alınmış ve 2 nei fıkrasıyla de bir cümle vakıfların mal ve mülklerinde zilyetlikle ictisap yolu kapatılmıştır.

Madde 13. — Madde ile bu kanunun tatbikatında, bu kanuna aykırı olan kanun hükümlerinin tatbik olunmayacağı hükmü ve Medeni Kanunun kaldırılan hükümleri derpiş olunmuştur.

Madde 14. — 15 yürürlük maddeleridir.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. : 2/734
Karar No. : 2

12 . 3 . 1965

Yüksek Başkanlığa

I - Giriş

Modern Devlet, hududu gittikçe genişliyen (Kamu görevi) mefhumununun mali, idari ve ictimai zazyığı altındadır. Müspet ilimlerin insanlığa sağladığı imkânlarla gelişen ve yükselen hayat seviyesi, hayat sürati anlayışı ve insan haklarının eksiksiz gerçekleşmesi arzularının millî sınırları aşan gelişmeleri; cemiyeti idare mesuliyetini taşıyanları, çoğalan nüfusa muvazi olarak, cemiyet içinde kolektif şuurunu tesis etmenin ve bir hukukî disiplin içinde karşılıklı yardımlaşmanın imkânlarını hazırlamaya sevk etmektedir.

Mala, şahsiyet izafe ederek tüzel kişiler arasına ithal eden asrımız hukukuna karşılık 13 asır evvel şahsiyeti, mala izafe ile vakfın şahsiyetini kabul eden İslâm - Türk hukuk nizamı içinde milletimizin geliştirip mükemmelleştirdiği Vakıf müessesesi, modern hukukta ictimai dayanışma anlayışı ile teşvik ve himaye gören (Foundation) lar tarzında yer almakta ve yer yer millî sınırları da aşan sulhu ve insaneil müesseseler halinde yaşamaktadır. 20 nei asır insanı, Devletin hudutları ötesindeki hemeinslerine yardım elinin uzatılmasını; insanlığın mutluluğu, sulhu ve mensubu olduğu milletin emniyeti için zaruri kabul eder olmuştur.

«Devlet» kamu tüzel kişiliğinin mahiyet ve tarifindeki gelişmeler, fert ve Devlet münasebetlerini düzenliyen hukuk sisteminin hazırlanmasına ve tatbikine geniş ölçüde tesir etmekle beraber, ictimai nizamı yalnızca Devlete veya kamu kudretine ödenen vergilerle teminini öngören görüşler; yerlerini, Devlet yükünü, cemiyet hizmetlerini paylaşma fikirlerine terk etmektedir. Servetin, işletme ve sermaye bütünlüğünün, ancak mâkul ve âdil inkân eşitliğinin teminine bağlı olduğu ve kamu ihtiyaçlarını gidermede Devlete aynı yoldan gayretli olma lüzumu veya başka bir deyim ile ferdiyetçilikten uzaklaşma inanışları; büyük 2 harbin sefalet, ıstırap ve çeşitli meselelerini yaşamış dünyamızın fikir hayatının, bilhassa yanında bulunduğumuz milletlerin revaçta bulunan inanışlarıdır. İnsanı, Devlete karşı, Devleti idare edenlere karşı korumaya mâtuf iç hukuk düzeninde konulmuş kaidelerin, milletlerarası hukuk sahasına intikaline muvazi bu gelişmeler; insanı, gündelik hayat içinde ekonomik imkânlarla, insan onuruna uygun yaşama şartları ile teçhiz etmeyi gaye saymaktadır.

Hususi hukukumuzun temel kaynağı olan Medeni Kanun ve Borçlar Kanununun alındığı İsviçre hukukundan başlayarak Anglo - Sakson ve Şimal hukuk sistemleriyle Cermen hukukunda ni-

zamlanan, arz edilen inamlara; halen memleketimizde yalnızca hibe - bağışlama, ölüme bağlı tasarruflar ve tesis - vakıf ile imkân verilmektedir.

İsviçre Medeni Kanunu ile Kanton kanunlarında yapılan değişiklikler kanunlarımıza intikal etmemiş bulunmaktadır.

Miras hükümlerinin de katılması ile parçalanıp devamlılıktan mahrum bir hale gelen muvafak olmuş teşebbüs ve sermaye terakümleri, milletimizin zaruret derecesinde muhtaç bulunduğu sınaileşme, teksifi ziraat yapabilme meselelerini halle yetmediği gibi; kaydettiğimiz hukukî müesseseler de gayrikâfi oluşları sebebi ile içtimai dayanışma anlayışının mahsulü olan arzulanmış ve Batıda, safında bulunduğumuz hür milletler topluluğunda birçok misallerini gördüğümüz müesseselerin doğum ve yaşamasına imkân vermemektedir.

Anayasa ile «bütün fertlerini kaderde, kıvançta ve tasada ortak, bölünmez bir bütün halinde, millî şuur ve ülküler etrafında tophyan ve Türk milliyetçiliğinden ilham alarak daima yücelmeyi amaç bilen, millî dayanışmayı» şart koşan milletimiz; arz ettiğimiz bu noksanlığı (yaptırma, yaşatma, tanıtma) gibi isimler verdiği derneklerle ve hibe, bağışlama yoluyla gidermeye gayret sarf etmektedir. Bağışlama gibi (ebediyeti - devamlılığı) olmayan bir hukukî yol yerine tüzel kişi teşkili suretiyle kurulmuş ve bir hukukî disipline tabi müesseselerimiz maalesef çok az sayıdadır. Medeni Kanunumuzun bugüne kadar vâkı tatbikatı yıllarında en az tatbik yeri gören hükümler fasıllarından birisi de (tesis) faslı olmuştur. Mazisi boyunca, içtimai gruplar arasında zenginlik, fakirlik dolayısıyla açılacak derin uçurumu doldurarak kin, haset hislerini sevgi ve şefkate tahvil eyliyen; karşılıksız yardımlaşmayı, (insanların en ziyade muhtaç olduğu şeyi vakfetmek, vakıfların en hayırlısıdır) inancı ile teşvik eyliyen milletimizin bugünkü halini, onun yardımlaşma kabiliyet ve ehliyetinden mahrumiyeti ile izah edemeyiz. Zira bu izah, vakıf dediğimiz içtimai dayanışma müessesesi ile mektep, kütüphane, çeşme, sebil, sarnıç, kuyu, yol, hastane, kervansaray, imalâthane tesis ve inşa eden böylelikle insanlığa hürmeti yücelten bir milletin mazisine ve meziyetlerine tân etmek olur. Cemiyetten aldığı, cemiyete vermenin faziletine sahip milletimizin bugünkü halinin, mevzuatımızda yetersizlikle izahını en doğru izah şekli kabul etmek lâzımdır.

Mirasçılardan bölücü arzuları ve intikal hukukunun esaslarına terk edilmiş işletmeleri, mamelekeleri, bir taraftan hukukî tedbirlerle tarsin edip parçalamaktan, israftan ve kötü idarenin tesirlerinden korumak; diğer taraftan işletme ve mamelekeleri cemiyetin hayrına tahsis ile gelirlerini içtimai dayanışma maksadına sarf edebilmek ve böylelikle Devletin gittikçe genişliyen kamu görevi yükünü vergi dışı gelirlerle azaltabilmek imkânını Türk cemiyeti için de tanımakta fayda ve isabet vardır.

Geçici Komisyonumuz, kanun teklifini, yukarıda kısaca yazılan gerekçe ile görüşmeye ve kanunlaşmaya değer bulmuş ve Hükümet mümessilleri, Adalet Bakanı ve Bakanlık temsilcileri, Maliye Bakanlığı temsilcileri ve Vakıflar Genel Müdürlüğü temsilcileriyle Komisyon müzakerelerine davet edilen üniversitemizin değerli mensuplarının huzuru ile yaptığı müzakereler sonunda teklifin maddelerine geçilmesine karar vermiştir.

II - Teklifin Komisyonunda görüşülmesi

A) Teklifin esasları :

Teklif, «Yeniden kurulacak vakıflar hakkında Kanun» başlığı ile Medeni Kanunun 1 nci kitabının 2 nci babının 3 ncu fıkrasındaki (tesis) ile alâkalı hükümlerin Medeni Kanun bünyesi dışında kanunlaşmasını, tesis kelimesi yerine vakıf teriminin ikamesini, vakfa bağlı olarak mahfuz hisse esaslarının değiştirilmesini, bâzı şartlarla vergi muafiyeti konulmasını hedef almaktadır. Teklif gerekçesine göre : Teklif müstakil bir kanuna olan ihtiyaç sebebiyle Medeni Kanundan ayrı olarak sevk edilmiştir. Teklif sahipleri bu görüşlerini Komisyonumuzda izah etmişlerdir.

B) Görüşmelere katılanlar ve görüşleri :

a) Komisyonun katılanları :

Komisyonumuz, medeni hukuk sisteminde bir değişiklik mevzu bahis olduğu, kaldırılması düşünü-

len maddelerin Medenî Kanun sistematîğinden çıkarılması ve yeniden kanunlaştırılması teklif edildiği için; ilk toplantısında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Prof. Halûk Tandoğan'ı, Siyasal Bilgiler Fakültesinden Doçent Safa Reisoğlu'nu ve Prof. Muammer Aksoy'u, Odalar Birliği Hukuk Müşavirini, eski Temyiz reislerinden Ali Himmet Berki'yi görüşmelerde hazır bulunması için davet etmiştir. Odalar Birliği Hukuk Müşaviri toplantılara hiç katılmamış, Sayın Ali Himmet Berki ise sıhhi mazereti sebebiyle bulunamamakla beraber teklifi imzalayanlardan birisine umumi görüşlerini vermiştir. Komisyonca teklif metni ve görüşmeler sonu varılan neticeler kendilerine bildirilen İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanı Sayın Profesör Bülent Davran da düşüncelerini yazı ile bildirmişlerdir. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Husuzî Hukuk Enstitüsü Müdürü Sayın Tandoğan, teklif üzerinde Enstitüce yapılan çalışma noktalarını da Komisyonumuza izah etmişlerdir.

b) Hükümetin görüşü :

Adalet Bakanlığı temsilcileri, Medenî Kanunun tesis bölümündeki hükümlerin gayrikâfi olduğunu kabul etmekle beraber Medenî Kanunda mevzii değişikliğe taraftar olmadıklarını, Medenî Kanunun değiştirilmesi maksadiyle yapılan Komisyon çalışmaları neticelenme safhasına gelmeden mevzii değişikliğin mahzurlu olabileceğini, bununla beraber Komisyon, teklifi müzakere etmeye karar verirse o takdirde Medenî Kanun hükümlerinin kaldırılması yerine, Medenî Kanun hükümlerinin değiştirilmesinin isabetli olacağını, Adalet Bakanlığının bu maksatla hazırlayıp Başbakanlığa mütalâa olarak sunduğu projenin müzakerelerde nazarı dikka'e alınmasını mahfuz hisse esaslarında bir değişikliğe Bakanlığın hazır olmadığını, teklifin bâzı nok'an hükümleri olduğunu, yeri geldikçe teklife ilâvesini savunacaklarını, ifade etmiş, aynı görüş Adalet Bakanı tarafından da mütaakıp toplantıda teyidedilmiştir. (Bakanlık tarafından Komisyonumuza sunulan proje metni gerekçenin sonuna eklenmiştir. Ek 1)

c) Vakıflar Genel Müdürlüğünün görüşü :

Vakıflar Genel Müdürlüğü mümessilleri ise, gerekçeye tamamen katıldıklarını, Medenî Kanun içinde veya tesbit edilecek bir tarzda tadilin takdire muallak olduğunu, vakıf teriminin kullanılmasının faydalı olacağını, maddeler üzerindeki görüşlerini saklı tutuklarını ifade etmişlerdir.

d) Üniversite mensuplarının görüşleri :

Üniversitemizin sayın mensupları, Medenî Kanunun (tesis) bölümündeki hükümlerinin ihtiyaca kâfi gelmediğini, değişikliğin faydalı olacağını, Medenî Kanunun tamamının birlikte değiştirilmesinin daha isabetli olacağı muhakkak olmakla beraber mevzii değişikliğin de mümkün olabileceğini, içtimai zaruretleri takdîr durumunda bulunan Parlâmentonun muhtelif tarihlerde mevzii değişiklik yaptığını ve bu hâdisede de yapabileceğini, ancak kanunun sistematîğinin bozulmaması ve bu teklif Medenî Kanun hükümlerini kaldıran hüviyetiyle kanunlaşır ise hukuk tatbikatında değişik hükümlerin tatbikinin güçlüğüne yaratmamak için teklifin, Medenî Kanun hükümlerini değiştiren veya ikame edilen hükümleri tesbit eden hüviyette kalmasının daha faydalı olacağını, mukayeseli hukuken verdiği neticelere göre mahfuz hisse miktarlarında nisbet dairesinde indirim yapılmasının faydalı olacağını veya gelire hasredilebileceğini, aynı zamanda mehzaz kanunlarda bu mevzu ile alakalı yapılan değişikliklerin de bu tekliften istifade ile metne ithalinin faydalı olacağını, maddeler hakkındaki görüşlerinin saklı olduğunu, terim değişikliğinin doğru olabileceğini nitekim Medenî Kanunun tadil Komisyonunun bu fasla ait projesinin de (Vakıf) terimi ile yapıldığını ifade etmişlerdir. Proje, gerekçenin sonuna eklenmiştir. Ek 2)

e) Teklifçilerin görüşü :

Teklif sahipleri ise, Medenî Kanunun tamamının değiştirilmesi mümkün oluncaya kadar müzakerelerin geciktirilmemesinin veya teklifin reddinin isabetli olamayacağını, içtimai şartlar lüzum ifade ettiğinde Medenî Kanunda mevzii değişikliğin yapıldığını veya müstakil kanunlar tedvin edildiğini, ezcümle 639 ncu madde ile nesebe taallük eden hükümler, Cemiyetler Kanunu, Partiler Kanunu, Yeraltı suları hakkında kanunlar, Kat Mülkiyeti Kanunu ve Kira Kanununun bu görüşün misalleri olabileceğini; bununla beraber teklif ile maksadın, içtimai zaruretlere deva ve çare olabilecek bir kanunu mevzuatımıza ithalden ibaret olup teklif metnindeki âmme hukuku hüküm-

leri olan vergi ve ceza hükümlerinin sureti sevki hususunda bir çözüm yolu tesbit edilir ise bu yolu da teklife ve takabbüle âmade olduklarını, teklifin noksanlarının müzakere ile giderileceğine inandıklarını ifade etmişlerdir.

C) Komisyonun kararı :

Geçici Komisyonumuz cereyan eden bu müzakereler sonunda evvelâ, teklifin Medeni Kanunu kaldıran sistemini benimsemiş ise de bilâhara devam eden müzakereler ve madde metinlerinin tesbiti safhasında, kanun teklifinin başlığı saklı kalmak kaydıyla Medeni Kanununun alâkalı hükümlerinin değiştirilmesi ve vergi v. s. gibi müteferrik hükümlerin müstakil maddeler olarak tahriri suretiyle yazılmasına karar vermiştir.

Komisyonunda maddeler üzerinde yapılan müzakereler sonunda varılan neticelerin maddeler gerekçesinde yazılması daha isabetli mütalâa edilmiştir.

III - Maddeler gerekçesi

Kanunun ismi :

Kanuna «Yeniden kurulacak vakıflar hakkındaki Kanun» ismi verilmesinde isabet görülmüştür. Şöyle ki :

a) Vakıf kelimesi Türk halkının asırlar boyunca kullandığı, benimsediği günlük lisanda yer almış doktrinde hâlâ yerini muhafaza eden ve (tesis) kelimesine nazaran mevzuunu daha isabetle ifade eden bir kelimedir. Vakıflar Kanununun meriyette olması bir yana, Medeni Kanunumuzun bâzı maddelerinde, tesis kelimesi yerine vakıf kelimesi de kullanılmıştır. Meselâ kanunun 322 nci maddesi (Aile vakıflarından) bahsetmekte ve 473 ncü maddesinde ise «Tasarruf nısbasının tamamı veya bir kısmı vakfolunabilir» denilmekte, 392 nci maddede ise vasinin, velâyeti altındaki kimsenin mallarını vakfedemeyeceği hükmü sevk edilmiş bulunmaktadır.

Bu düşüncelerle olmalıdır ki, Medeni Kanunu değiştirme komisyonunca 3 ncü fasıl için hazırlanan projede de vakıf kelimesi kullanılmıştır.

b) Kanun isminde «yeniden kurulacak vakıflar» kelimeleri ise vakıflar ismi yüzünden «Vakıflar Kanunu» ile iltibasa mahal vermemek ve Medeni Kanun devrinde kurulacak vakıfları anlatmak düşüncesi ile doğru bulunmuştur.

c) Kanun isminin, «Medeni Kanununun bâzı maddelerini değiştiren» gibi çok uzun ve alışılmamış bir tarzda tesbiti de doğru görülmemiş, hazırlanan metin ile, kanunlaştığı takdirde, muhtelif kanunların alâkalı kısımlarına aktarılacak hükümlerin yazılması esas kabul edilmiştir.

MADDE 1. — Genel gerekçeler kısmında da arz edildiği ve hile komisyonumuz, Adalet Bakanlığınca hazırlanan projeye de muvazi olarak 1 nci maddede, Medeni Kanunumuzun 1 nci kitabında yer alan 2 nci babın 3 ncü fıslındaki hükümlerin değişikliklerini yapmaya karar verdiği için kanunun 1 nci maddesi, mezkûr fashın maddelerinin ayrı ayrı yazılması, fashın tertibinin değiştirilmesi ve fasla bâzı meddelerin eklenmesi suretiyle yazılmıştır. Maddenin yazılmasında Medeni Kanununun sistematığına uyulmuş ve yine Medeni Kanununun hazırlanmasında hâkim olan tedvin anlayışına uyularak tarif yapmaktan içtinabedilmiştir.

Madde 73. — Medeni Kanunumuzun halen yürürlükte olan 73 ncü maddesi, vakfın «bir malın muayyen bir maksada tahsisi» ile kurulacağını âmirdir. Bu hüküm gayrikâfidir. Bir malın muayyen maksada tahsisi ile her zaman bir vakıf kurulmuş olamaz. Maddenin kasdetdiği mânânın; bir malın başlıbaşına mevcudiyeti haiz olmak üzere belli bir gayeye tahsisi olduğu doktrinde sarahaten varılan neticedir. Maddenin 1 nci cümlesi ile, hükmi şahıs kurma iradesini ifade için zaruri olan «başlıbaşına mevcudiyeti haiz olmak» kaydıyla halen yürürlükte olan hükme açıklık verilmmiştir. Teklifin 1 nci fıkrasında yer alan (devamlı) kelimesi, eski hukukumuzda vakıflarda meşrut olan ebedilik unsurunun Medeni Kanunumuzda esas olmadığı ve devamlılık kelimesinin ebediyet mânâsında yorumlanmasının mümkün bulunması sebebi ile metinden çıkarılmıştır. Bununla beraber madde metninden devamlılık kelimesinin çıkarılması vakıf tüzel kişiliğinin gayesine uygun bir müddeti ve muayyen bir devamlılığı olmayacağı mânâsında kabulü mümkün değildir. Vakıf se-

nedinde, vakfın maksat ve gayesine göre sarahaten vaz'edilen müddetin veya vakfın maksat ve gayesine göre istidlâli mümkün olan müddetin kanunun ruhuna ve içtimai menfaatlara uygun olup olmadığını takdir ederek vakıf senedinin tesciline veya tescil talebinin reddine hâkim karar verebilecektir.

Teklifin ikinci fıkrası, ekonomik hayat içinde yer alan ve işletme kabiliyetinin muhafazası suretiyle gelirlerinin içtimai dayanışma maksadına tahsisinde içtimai fayda mutlak olan işletmeler, mamelekler veya bunların tahakkuk edeceği kesin olarak belli olan tahakkuk etmiş gelirlerinin de vakfedilebilmesini açık hükme bağlamıştır. Halen meriyette olan 73 ncü maddenin (Bir mal) tâbirini istimal etmesi, mamelek dediğimiz ve kişilerin hak, mal ve borçları ile mal varlıklarının tamamının vakfedilmesini önliyeceği düşünülerek madde metni (mamelek) kelimesini ve tahakkuk etmiş veya tahakkuk edeceği kesin olarak anlaşılabilen gelirlerinin vakfına izin veren bir tarzda kaleme alınmıştır.

Yine bu maddenin son fıkrasına teklife uyularak iktisadi değeri olan hakların vakfedilebileceği hükmü konularak meri hükme bir ilâve yapılmıştır.

Teklif metninde yer alan 3 ncü fıkra ise, vakfın tüzel kişi olduğu ve tüzel kişilerin kanuna, ahlâk ve âdaba aykırı bir gaye için kurulamayacağı, Medeni Kanunun tüzel kişiler (Hükmi şahıslar) faslının temel hükmü olması sebebi ile tekrardan içtinap maksadiyle metinden çıkarılmıştır.

Madde 74. — Bu maddede teklifin 2 nei maddesinden ayrılarak;

- a) Vakfın yalnızca resmî senetle veya vasiyet yoluyla kurulabileceği,
- b) Vakfın vakfedenin ikametgâhı asliye mahkemesi nezdinde tutulacak sicille tescil ile tüzel kişilik kazanabileceği, bunun Vakıflar Genel Müdürlüğünün il ve ilçelerin hepsine teşkilâtının bulunmaması sebebiyle kuruluşu kolaylaştıracağı,
- c) Vakıflar Genel Müdürlüğündeki sicilin merkezî sicil olarak tesisinde isabet olacağı,
- d) İlânın muhtevasının da tüzükle tesbitinin faydalı olacağı,
- e) Hazinesin, vakıf sicillerinin tutulmasından mesuliyetinin tapu siciline kıyasla vaz'ından, hukukî, benzerlik ve sıhhat bulunmadığı düşüncesiyle 74 ncü madde sevk edildiği şekilde kaleme alınmıştır.

f) Tescile karar verecek hâkimin, vakfedenin ehliyet şartlarıyla vakfın sıhhat şartlarını tetkike yetkili olduğunu umumi hükümlerdeki açıklık sebebiyle düşünülerek ayrıca hüküm sevkinde isabet görülmemiştir.

Madde 75. — Teklifin 3 ve 4 ncü maddeleri (Vakıf senedinin muhtevası) ve (vakfın teşkilâtı) Komisyonca 75 ve 77 nei maddeler olarak kaleme alınmıştır. Bu maddede teklifin 4 ncü maddesinin 1 nei fıkrasına (vakfın ikametgâhı ve ismi) ibareleri tüzel kişiler hukukuna muvazi olarak metne ilâve edilmiştir. Metnin Medeni Kanunun yürürlükteki 76 ncü maddesinin 1 nei cümlesine nazaran tatbikat ihtiyacına daha uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

Madde 76. — Teklifin 5 nei maddesi, mirasçılarının ve alacaklılarının dâva hakları ile mahfuz hisse miktarlarındaki indirimin hükümlerini birlikte sevk etmiş iken, Medeni Kanunun sistematiğine uygun olarak dâva hakkı müstakillen bu maddede teşbit edilmiştir.

Madde 77. — Bu madde ile, vakıfların idare uzuvları hakkında halen yürürlükte bulunan hükümlere nazaran daha vâzih hükümler ile;

Vakfı gayesine göre teşkil etmenin mümkün olmadığı veya vakfedilen mallar gayenin tahakkukuna kifayet etmediği hâllere müteallik hükümler sevk edilmiş ve yürürlükteki esaslardan ayrılarak itmam ve tahsis, asliye mahkemelerine tevdi edilmiştir.

Madde 77/A. — Tekliften ayrı olarak yazılan madde ile müstahdem ve işçilere yardım vakıfları hakkında Medeni Kanuna hüküm ilâve edilmiş ve böylelikle mehaz kanunda yapılan değişikliğe muvazi olarak müstahdem ve işçilerin hakları daha ziyade teminat altına alınmıştır. Maddenin son fıkrasındaki (vakfı düzenliyen) tâbirinden, kanuni hükümler ile vakıf senedi ve bu senede dayanan ve zaman zaman değiştirilebilecek yönetmelik hükümleri kastedilmiştir.

Madde 78. — Teklifte yer alan ve Medeni Kanunumuzun yürürlükteki hükümlerinden farklı olan, vakıfların tek merciden teftişi, Komisyonumuzca da kabule şayan bulunmuş, ancak, maddede bu kanuna göre kurulmuş olsun veya olmasın vakıfların, vakıf gelirlerinden bir kısmını teftiş ve murakabe masraflarına karşılık olarak Vakıflar Genel Müdürlüğüne ödemeleri hususunda fıkra ilâvesinde fayda görülmüştür.

Madde 79. — Bu madde ile, Medeni Kanunun yürürlükteki hükümlerine göre Bakanlar Kuruluna tanınmış olan yetki tüzel kişiler hukukuna muvazî olarak ve tescile karar veren adli mercilerin, tesciline karar vererek tüzel kişiliğinin doğumuna âmil oldukları tüzel kişilerin idare uzuvlarının değiştirilmesinde de karar sahibi olması tarzında kabulü doğru bulunmuş ve madde metnine müstahdem ve işçiler lehine yardım vakıflarında vakıf senedinde faydalanma ve tarzı idareye müteallik hükümlerin değiştirilmeleri ve yeni icaplara uydurulmalarına imkân verecek ve bu hususta tatbikatta baş gösteren ihtiyaçları karşılayacak bir fıkra ilâve edilmiştir.

Madde 80. — 79 ncu maddede yer alan haklı sebeplerle gayenin değiştirilmesi de adli karara tevdi edilmiştir.

Madde 81. — Mu madde halen yürürlükte olan hükümler arasında yoktur. Eski vakıf hukukumuzda (RAKABE) ismi ile tanınan ve vakfingelir, sair iktisap ve tahsisleriyle temellük edilen mal ve haklarının vakıf senedinde yazılı olanlara ilâve edilerek tescil ve ilânına ve teftiş makamının her vakfın yıllar sonu itibarı ile malî durumunu bilmesini istihdaf eden hüküm, vatandaşın da açıklık içinde murakabesini veya vakıflara yardım elini uzatmasını temin edecek hüviyette mütalâa edilmiştir.

Madde 81. A) Medeni Kanunumuzun 80 nci maddesinin hükmü temelde büyük bir değişiklik olmaksızın bu maddede yer almıştır.

Madde 81. — B) Vakıfların gayrimenkullerinde zilyetlikle iktisap hükümlerinin tatbik olunmaması esası kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Madde tekliften bâzı esaslarda ayrılarak yazılmıştır. İctimai menfaatler bakımından, tasarruf serbestliğinin hududunu genişletmekte Komisyonumuz fayda mülâhaza etmiştir. Modern hukuk tatbikatında miras hukukunun ictimai tesanüt, ictimai fayda anlayışları ile köklü hüküm değişiklikleri geçirdiği görülmektedir. Nitekim Medeni Kanunu tadil için toplanan Komisyonunda halen mer'i nispetleri azaltmaya tabi tutmuş olduğu Komisyonumuzda ifade edilmiştir. Mülkiyet hakkının malike tanıdığı en mühim salâhiyetin, mülkünde dilediği gibi tasarruf edebilmesi, mülkünü dilediği kimseye ivazlı veya ivazsız temlik eyliyebilmesi kaidesinin; iktisadi, siyasi ve ahlâki mülâhazalar dolayısıyla tahdidi ve men'i demek olan mahfuz hisse müessesesi, esas itibarı ile muhafaza edilmiş, ancak, kamu yararı açık nitelikte vakıf kuruluşları ile, kamu yararına yapılacak hibelerde miktarı tenzil edilmiştir. Mahfuz hisselerin gelire hasrı halinde ise, gelirin ancak 2 nesil devam etmesi lüzumu da mâruz düşünce ile tesbit olunmuş ve aynı zamanda Medeni Kanunun Aile Fîdâi Comimislerini meneden 322 nci maddesi ile uygunluk sağlanılmasına dikkat gösterilmiştir. Daha sonraki nesiller için tanınan muavenet nafakasına 322 nci maddenin metni de izin verdiği için benzer hüküm sevk edilmiştir.

MADDE 3. — İsimde hukukî birliği temin maksadı ile sevk edilmiştir.

MADDE 4. — Bu madde ile genel gerekçede ifade ve kabul edilen anlayışa uyularak devletin kamu görevi yükünü azaltmayı amacedinen büyük tahsislerin mevzuu olacak vakıflar için vergi muafiyeti hükmü konulmuştur.

Komisyonumuz, verilecek bu yetkinin kullanılmasında yürütme organının, vakfa tahsis olunan gelir veya mamelek, vakfın mevzuu ve ictimai dayanışma ve gelişme bakımından ifade ettiği ehemmiyetin tetkikini ön görmüştür.

MADDE 5. — 4 ncu madde ile vergi muafiyeti kazanan vakıfların muafiyetlerinin vergi kanunları bakımından hudut ve şumulü tâyin ve tesbit edilmiştir.

MADDE 6. — Kanunun tatbikatını tanzim maksadı ile ve âzami bir müddet kaydı sureti ile tüzük hazırlanmasında isabet görülmüştür.

Geçici madde — Medeni Kanuna göre 4 Ekim 1926 tarihinden sonra kurulan (Tesis) Vakıfların tescil kayıtlarının merkezî sicile intikali hükmü sevk edilmiştir.

7 - 8 - maddeler: Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Geçici Komisyon

Başkanı

Ankara

I. Seçkin

Geçici Komisyon

Başkanvekili

Erzurum

T. Telli

Sözcü

Balıkesir

A. A. Bolak

Giresun

N. Erkmen

Çanakkale

R. Sezgin

İzmir

İ. Gürsan

İmzada bulunamadı

(EK 1)

Türk Kanunu Medenisinin Birinci Kitabında yer alan ikinci babın üçüncü faslının değiştirilmesi ve bu fasla bazı maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Türk Kanunu Medenisinin birinci kitabında yer alan ikinci babın üçüncü faslındaki 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80 ve 81 nei maddeler aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Kuruluş

I - Umumi olarak

Madde 73. — Vakıf, başlı başına mevcudiyeti haiz olmak üzere, bir mamelekin belli bir gayeye devamlı olarak tahsisidir.

Kanuna, ahlâk ve âdaba aykırı bir gaye için vakıf kurulamaz.

II - Vakfın şekli

Madde 74. — Vakıf, resmî senetle veya vasiyet yoluyla kurulur. Vakıf tüzel kişiliğini Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan özel siciline tescil edilmekle kazanır. Keyfiyet Resmî Gazete ile ilân olunur.

Tescilin tarzı, kimler tarafından yaptırılacağı ve sicillerin ne suretle tutulacağı, ilânın ne tarzda yapılacağı tüzükle belirtilir.

Tescil talebinin reddi halinde vâkıfın ikametgâhı asliye mahkemesine başvurulabilir.

Hazine vakıf sicillerinin tutulmasından doğan zararlardan sorumludur.

Bir vakfın tesciliyle birlikte vakfedilen mamelekin mülkiyeti vakfa intikal eder. Şu kadar ki, gayrimenkullerde keyfiyet tapu siciline re'sen ve derhal tescil olunur.

III - Mirasçıların ve alacaklıların dâva hakkı

Madde 75. — Bağışlamada olduğu gibi, vakfedenin mirasçıları ve alacaklıları tarafından, vakfa itiraz olunabilir.

B) I - Vakfın teşkili :

Madde 76. — Vakıf senedinde vakfın gayesi, vakfedilen mamelek idare uzuvları ve idare şekli gösterilir.

Yeter derecede gösterilmemiş olursa teftiş makamı bunları vakfa tamamlattırır. Vakfedenin ölümü veya bu tamamlamayı yapamıyacak bir durumda bulunması halinde teftiş makamı noksanların ikmali için asliye mahkemesine müracaat eder.

Vakfı gayesine göre teşkil etmek mümkün olmazsa vakfeden itiraz etmedikçe veya vakıf senedinde aksine bir hüküm bulunmadıkça vakfedilmek istenilen mallar, mahkeme tarafından mümkün merteye gayece aynı olan diğer bir vakfa tahsis ve teslim olunur.

Bütün bu hususlarda yetkili mahkeme vakfın bulunduğu yer asliye mahkemesidir.

II - Mamelekin kâfi gelmeyişi :

Madde 77. — Vakfa tahsis edilen mamelek gayenin tahakkukuna yetmediği takdirde vakfeden itiraz etmedikçe veya vakfiye senedinde aykırı bir hüküm bulunmadıkça, bu mamelek teftiş makamı tarafından mümkün merteye gayesi aynı olan diğer bir vakfa tahsis ve teslim olunur.

C) Teftiş :

Madde 78. — Vakıf, Vakıflar Genel Müdürlüğünün teftişine tabidir.

Teftiş makamı vakıf senedi hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini, mamelekin gayeye uygun tarzda sarf edilip edilmediğini kontrol eder.

Teftişin şekli, nasıl yapılacağı ve sonuçları tüzükle belirtilir.

D) Değişiklik :

I - İdarenin değiştirilmesi :

Madde 79. — Vakfın mallarının muhafaza ve gayesini devam ettirmek için katî ihtiyaç bulunduğu halde yetkili asliye mahkemesi vakıf organının teklifi üzerine ve teftiş makamının yazılı mütalâasını aldıktan sonra, vakfın idare şeklinin değiştirilmesine karar verebilir.

Yetkili asliye mahkemesi, teftiş makamının tüzükte gösterilen sebeplere dayanarak yapacağı teklif üzerine, idare organının yazılı mütalâasını alarak idare edenleri işten uzaklaştırabilir ve vakıf senedinde ayrı bir hüküm yoksa yenisinin seçilmesine karar verebilir.

II - Gayenin değiştirilmesi :

Madde 80. — Vakfın asıl gayesinin mahiyet veya şümülü vakfedenin arzusuna açıktan açığa uymıyacak derecede değişmiş olursa, idare organının talebi üzerine yetkili asliye mahkemesi teftiş makamının yazılı görüşünü aldıktan sonra vakfın gayesini değiştirebilir.

Gayeyi tehlikeye koyan mükellefiyet ve şartların kaldırılması veya değiştirilmesi dahi aynı hükümlere tabidir.

E) Vakfın gelirleri, malî durumu, bağışıklık :

I - Vakfın gelirleri iktisap ve vakfın malî durumu :

Madde 81. — Vakfın gelirleri ile iktisap ve temellük edilen mal ve haklar, vakıf senedinde yazılı mameleke ilâve edilerek her takvim yılı başında teftiş makamına bildirilir.

Vakıf idaresi, her takvim yılı başındaki malî durumu münasip vasıta ile yayınlamaya ve özel sicilline tescil ettirmeye mecburdur.

MADDE 2. — Türk Kanunu Medenisine 81 nci maddeden sonra aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

II - Vergi bağışıklığı

Madde 81 — a) Gelirlerinin yüzde sekseni, nevi itibarıyla genel, özel ve katma bütçeli idareler bütçeleri içinde yer alan bir hizmetin ifasını gaye edinmek üzere tahsisen kurulduğu Bakanlar Kurulunca kabul edilen vakıfların kuruluşları, mal ve hakları, gelirleri, gelirlerinden yapılan her türlü ödemeler, her türlü harc, resim ve vergiden bağışıktır.

III - Zilyedlikle iktisap

Madde 81. — b) Vakıfların malları üzerinde zilyedlik yoluyla iktisap hükümleri tatbik olunmaz.

F) Vakfın nihayete ermesi :

I - Kendiliğinden ve mahkeme kararı ile :

Madde 81. — c) Gayesinin gerçekleşmesi imkânsız hale gelen vakıf kendiliğinden dağılmış olur. Keyfiyet organı tarafından sicile tescil ettirilir.

Gayesi kanuna yahut genel ahlâka aykırı hale gelen vakıf hâkim tarafından dağıtılır.

II - Dâva hakkı :

Madde 81. — d) Vakfın dağıtılmasını teftiş makamı veya her alâkadar talebedebilir.

Dağıtılma, vakfın kaydının silinmesi için Vakıflar Genel Müdürlüğüne bildirilir.

G) Terim değişikliği, intikal hükmü, tüzük :

I - Değiştirilen terim :

MADDE 3. — Türk Kanunu Medenisinde «Tesis» olarak kullanılan terim yerine «Vakıf» deyimi ikame edilmiştir.

II - Tesis kayıtlarının devri :

GEÇİCİ MADDE — 4 Ekim 1926 tarihinden sonra kurulmuş tesislere ait mahkemeler nezdindeki tescil kayıt, defter ve evrakı bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilir.

III - Tüzük hazırlanması :

MADDE 4. — Bu kanunun uygulanmasını düzenlemek üzere, yürürlüğe girişinden itibaren bir sene içinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne ilgili bakanlıkların görüşü alınarak tüzük hazırlanır ve yürürlüğe konulur.

H) Yürürlüğe girme :

I - Yürürlük :

MADDE 5. — Bu kanun hükümleri yayımını takibeden malî yıl başından itibaren yürürlüğe girer.

II - Yürütecek makam :

MADDE 6. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(EK 2)

ÜÇÜNCÜ FASIL

Vakıf

A) Kuruluş

I - Umumi olarak

Madde 73. — Vakıf, başlıbaşına mevcudiyeti haiz olmak üzere bir malın hayır, din, ilim, güzel sanat ve spor gibi muayyen ve devamlı bir gayeye tahsisi ile kurulur.

II - Şekil

Madde 74. — Vakıf, resmî senetle yahut ölüme bağlı tasarrufla yapılır ve Vakıflar Umum Müdürlüğündeki hususi siciline tescil ile şahsiyet kazanır.

Tescilin tarzi, kimler tarafından yaptırılacağı ve sicillerin ne suretle tutulacağı, nizamname ile muayyendir.

III - İtiraz hakkı

Madde 75. — Vakfedenin mirasçıları ve alacaklıları vakfa mahkemede, bağışlamada olduğu gibi, itiraz edebilirler.

B) Teşkilât

Madde 76. — Vakıf senedinde, aşağıdaki hususların gösterilmesi lâzımdır.

1. Vakfedilen malın nev'i ve mahiyeti,
2. Vakfın gayesi,
3. Vakfın kimler tarafından ve ne suretle idare olunacağı.

Bunlar kâfi derecede gösterilmemiş olursa, teftiş makamınca vakfedene tamamlattırılır ve icabı halinde bu makamın müracaatı üzerine mahkemece tamamlanır.

Gayenin tâyini veya vakfın gayesine göre teşkili mümkün olmazsa, vakfeden itiraz etmedikçe veya vakıf senedinde aksine açık bir hüküm bulunmadıkça, vakfın malları, mahkeme tarafından mümkün mertebe gayece aynı olan diğer bir vakfa tahsis ve teslim olunur.

Salâhiyetli mahkeme, teftiş makamının bulunduğu yerin asliye mahkemesidir.

C) Teftiş

Madde 77. — Her vakfın, Vakıflar Umum Müdürlüğünün teftişine tabi olması, kanunun emri icabıdır.

Teftiş makamı, vakfın mallarının gayesine uygun surette sarfına ve kullanılmasına nezaret eder. Teftiş tarzı, nizamname ile muayyendir.

D) Vakıfta değişiklik

I - Teşkilâtın değiştirilmesi

Madde 78. — Vakfın mallarını muhafaza veya gayesini idame için katî ihtiyaç varsa, teftiş makamının teklifi üzerine salâhiyetli asliye mahkemesi, ilgili vakıf idare heyetinin yazılı mütalâasını aldıktan sonra, vakfın teşkilâtını veya vakfı idare edenleri değiştirebilir.

II - Gayenin değiştirilmesi

Madde 79. — Vakfın asıl gayesinin mahiyet veya şümülü vakfedenin arzusuna açıktan açığa uymıyacak derecede değişmiş olursa, teftiş makamının teklifi üzerine salâhiyetli asliye mahkemesi ilgili vakıf idare heyetinin yazılı mütalâasını aldıktan sonra, vakfın gayesini değiştirebilir.

Gayeyi tehlikeye koyan mükellefiyet ve şartların kaldırılması veya değiştirilmesi dahi, aynı hükümlere tabidir.

E) Dağılma

I - Kanunla veya hâkim kararıyla

Madde 80. — Gayesinin gerçekleşmesi imkânsız hale gelen vakıf, kendiliğinden dağılmış olur. Gayesi, kanuna yahut umumi ahlâka aykırı hale gelen vakıf, hâkim tarafından dağıtılır.

II - Dâva hakkı ve kaydın silinmesi

Madde 81. — Vakfın dağıtılması, teftiş makamı veya alâkalılar tarafından istenilebilir. Alâkalıların talebi halinde mahkeme teftiş makamının yazılı mütalâasını aldıktan sonra kararını verir.

Dağıtma ve dağılma hali, kaydın terkinini için vakıf idare heyeti veya hâkim tarafından teftiş makamına tebliğ olunur.

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ AHMET AYDIN BOLAK VE 27 ARKADAŞININ TEKLİFİ

Yeniden kurulacak vakıflara ait Kanun

Kuruluş

MADDE 1. — Vakıf, başlıbaşına mevcudiyetli haiz olmak üzere, muayyen bir malın belli ve devamlı bir gayeye tahsisi ile kurulur.

Bir mamelekin bütünü ve tahakkuk etmiş her türlü geliri ve iktisadi değeri olan haklar vakfedilebilir. Kanuna, ahlâk ve adaba aykırı bir gaye için vakıf kurulamaz.

Şekil

MADDE 2. — Vakıf, resmî senetle veya ölüme bağlı tasarruflarla kurulur ve Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan hususi siciline tescil ile hükmi şahsiyet kazanır. Keyfiyet Resmî Gazete ile ilân olunur.

Tescilin tarzı, kimler tarafından yaptırılacağı ve sicillerin ne suretle tutulacağı, ilânın ne suretle yapılacağı tüzükle belirtilir.

Tescil talebinin reddi halinde, vâkıfın ikametgâhı asliye mahkemesine başvurulabilir.

Hazine, tesis sicillerinin tutulmasından doğan zararlardan sorumludur.

Bir vakfın tescili ile birlikte vakfedilen malların mülkiyeti vakfa intikal eder. Şu kadar ki gayrimenkullerde keyfiyet tapu siciline re'sen ve derhal tescil olunur.

Malların kâfi gelmeyişi

MADDE 3. — Vakfa tahsis edilen mallar gayenin tahakkukuna kifayet etmediği takdirde; vakfeden itiraz etmedikçe veya tesis senedinde aykırı bir hüküm bulunmadıkça, bu mallar teftiş makamı tarafından mümkün mertebe gayece aynı olan diğer bir vakfa tahsis ve teslim olunur.

Vakfın teşkili

MADDE 4. — Vakıf senedinde vakfın gayesi, vakfedilen mamelek, idare uzuvları ve idare şeklinin gösterilmesi ve tâyini şarttır.

Yeter derecede gösterilmemiş olursa teftiş makamı bunları vâkıfa tamamlattırır, vakfedenin ölümü veya bu tamamlanmayı yapamıyacak bir durumda bulunması halinde teftiş makamı noksanların ikmali için mahkemeye müracaat eder.

Vakfı gayesine göre teşkil etmek mümkün olmazsa vakfeden itiraz etmedikçe veya vakıf senedinde aksine bir hüküm bulunmadıkça vakfedilmek istenen mallar, mahkeme tarafından mümkün mertebe gayece aynı olan diğer bir vakfa tahsis ve teslim olunur.

Bütün bu hususlarda yetkili mahkeme vakfın bulunduğu yerin asliye mahkemesidir.

Vakfa itiraz

MADDE 5. — Vakfedenin alacaklıları vakfa, bağışlamada olduğu gibi itiraz edebilirler.

Vakfın gelirinin % 20 si kendisine bırakılan mahfuz hisse sahipleri tenkis ve iptal dâvası açamaz.

Şu kadar ki mahfuz hisse sahiplerinin yukarıki fıkraya göre talebedebileceği meblâğ onların sosyal durumlarına uygun nafakadan aşağı ve bir yıl hesabı ile fîru için 100 000 TL. sı, karı için 200 000 TL. sı, kardeşler için 50 000 TL. sından yukarı olamaz.

Mahfuz hisseli mirasçılar, iştirak ettikleri miras mukavelesi ile kurulan vakfa karşı tenkis dâvası açamazlar.

Teftiş ve neticeleri

MADDE 6. — Vakıflar, Vakıflar Umumî Müdürlüğünün teftişine tabidir. Teftiş makamı vakıf senedi hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.

Teftişin şekli, nasıl yapılacağı ve neticeleri bir tüzükle belirtilir.

Vakıfta değişiklik

MADDE 7. — Vakfın mallarının muhafaza veya gayesini devam ettirmek için katî ihtiyaç bulunduğu halde yetkili asliye mahkemesi vakıf organının teklifi üzerine teftiş makamının yazılı mütalâasını aldıktan sonra vakfın idare şeklini değiştirebilir.

Yetkili asliye mahkemesi, teftiş makamının tüzükte gösterilen sebeplere dayanarak yapacağı teklif üzerine, idare organlarının yazılı mütalâasını alarak idare edenleri işten uzaklaştırabilir ve vakfiyede ayrı bir hüküm yok ise yenisinin seçilmesine karar verebilir.

Gayenin değiştirilmesi

MADDE 8. — Vakfın asıl gayesinin mahiyet veya şümulü vakfedenin arzusuna açıktan açığa uymıyacak derecede değişmiş olursa, idare uzvunun teklifi üzerine yetkili asliye mahkemesi teftiş makamının yazılı mütalâasını aldıktan sonra vakfın gayesini değiştirebilir.

Gayeyi tehlikeye koyan mükellefiyet ve şartların kaldırılması veya değiştirilmesi dahi aynı hükümlere tabidir.

Vakfın nihayete ermesi

MADDE 9. — Gayesinin gerçekleşmesi imkânsız hale gelen vakıf kendiliğinden dağılmış olur. Keyfiyet idarecileri tarafından sicile tescil ettirilir.

Gayesi kanuna yahut umumi ahlâka aykırı hale gelen vakıf hâkim tarafından dağıtılır. Ve sicile bildirilir.

Nihayete eren vakfın artan mevcudu, vakfiyede aksine bir hüküm yok ise, Türkiye Kızılay Cemiyetine tevdi edilir.

Vakfın gelirleri ile iktisap ve vakfın malî durumu

MADDE 10. — Vakfın gelirleri ile yapılan iktisaplarla temellük edilen mal ve haklar, vakfiyede yazılı mallara ilâve edilerek her takvim yılı başında teftiş makamına bildirilir.

Vakıf İdaresi her takvim yılı başındaki malî durumu münasip vasıta ile neşretmeye ve siciline tescil ettirmeye mecburdur.

Vergi muafiyeti

MADDE 11. — Gelirlerinin % 80 ini, nev'i itibariyle genel, özel ve katma bütçeli idareler bütçeleri içinde yer alan bir hizmetin ifasını istihdaf üzere tahsisen kurulduğu Bakanlar Kurulunca kabul edilen vakıfların kuruluşları, mal ve hakları, gelirleri, gelirlerinden yaptığı her türlü ödemeler bileümle hare, resim ve vergilerden muafır.

Vakfın malları

MADDE 12. — Mahiyeten 11 nci maddenin şümulünde bulunduğu tesbit ve karara bağlanan vakıfların mal ve haklarına karşı 3 ncü şahıslar tarafından işlenen suçlarda, Devlet mallarına karşı işlenen suçlara ilişkin hükümler uygulanır.

Vakıfların malları üzerinde zilyedlik yoluyla iktisap hükümleri tatbik olunmaz.

Kaldırılan hükümler

MADDE 13. — Yeniden kurulacak vakıflarda bu kanun hükümlerine aykırı olan kanun hükümleri tatbik olunmaz.

Medeni Kanununun 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80 ve 81 nci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürütme

MADDE 14. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Yürürlük

MADDE 15. — Bu kanun hükümleri yayımını takibeden mali yıl başından itibaren yürürlüğe girer.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Yeniden kurulacak vakıflar hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — Medeni Kanunun 1 nci ve kitabında yer alan 2 nci babın 3 ncü faslındaki 73, 74, 75, 76, 77, 77/A, 78, 79, 80, 81, 81/A ve 81/B maddeleri ve bu faslın tertibi ile madde numaraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, kaldırılmış ve bu fasla bâzı maddeler eklenmiştir.

A) Kuruluş

I - Genel olarak

Madde 73. — Vakıf, bağlı başına mevcudiyeti haiz olmak üzere, bir malın belli bir gayeye tahsisi ile kurulur. Bir mamelekin bütünü veya tahakkuk etmiş veya tahakkuk edeceği anlaşılan her türlü geliri veya iktisadi değeri olan haklar vakfedilebilir.

II - Vakfın şekli

Madde 74. — Vakıf, resmî senetle veya vasiyet yoluyla kurulur ve vakfedenin ikametgâhı asliye mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır. Mahkeme, tescil hususunu Vakıflar Genel Müdürlüğündeki merkezi sicile kaydolunmak üzere re'sen bildirir.

Merkezi sicile kaydedilen vakıf, Resmî Gazete ile ilân edilir.

Tescilin tarzı, kimler tarafından yaptırılacağı ve sicillerin ne suretle tutulacağı, ilânın muhtevası ve ne suretle yapılacağı tüzük ile tâyin edilir.

Bir vakfın teşçili ile birlikte vakfedilen malların mülkiyeti ve haklar vakfa intikal eder.

Mahkeme vakfedilen gayrimenkulün vakıf tüzel kişiliği adına tescilini re'sen vè derhal tapu idaresine bildirir.

III - Vakıf senedinin muhtevası

Madde 75. — Vakıf senedinde, vakfın gayesi, uzuvları, bu gayeye tahsis edilen mallar ve haklar, vakfın teşkilâtı, ikametgâhı ve ismi gösterilir.

IV - Mirasçuların ve alacaklıların dâva hakkı

Madde 76. — Bağışlamada olduğu gibi vakfedenin, mirasçuları ve alacaklıları tarafından vakfa itiraz olunabilir.

B) Vakfın teşkilâtı

I - Umumiyetle

Madde 77. — Vakfın bir idare uzvunun bulunması mecburidir. Vakfeden bundan başka lüzumlu göreceği diğer uzuvları vakıf senedinde gösterebilir.

Vakıf senedinde vakfın uzuvları, idare sureti ve temsil tarzı kâfi derecede gösterilmemiş olur veya sonradan bir imkânsızlık doğarsa teftiş makamı bunları vakfedene tamamlattırır. Vakfedenin ölmü veya bu tamamlamayı yapamıyacak bir durumda bulunması halinde, teftiş makamı noksanların ikmal için düşüncesi ile birlikte mahkemeye müracaat eder.

Vakfı gayesine göre teşkil etmek mümkün olmadığı veya vakfa tahsis edilen mallar gayenin tahakkukuna yetmediği takdirde, vakfeden itiraz etmedikçe veya vakıf senedinde aksine açık bir hüküm bulunmadıkça; vakfedilmiş mallar mahkeme tarafından, teftiş makamının mütalâası alınarak, mümkün merteye gayece aynı olan bir vakfa tahsis olunur.

Bu hususlarda yetkili mahkeme, vakfedenin ikametgâhı asliye mahkemesidir.

II - Müstahdem ve işçilere yardım vakıfları

Madde 77/A. — Ticaret Kanunumuzun (468 nci) maddesi gereğince kurulan müstahdem ve işçilere yardım vakıfları ayrıca aşağıdaki hükümlere tabidirler.

Vakfın uzuvları, faydalananlara tesisin teşkilâtı, faaliyeti ve malî durumu hakkında gerekli malûmatı vermeye mecburdurlar.

Müstahdemler vakfa aidat ödedikleri takdirde, hiç olmazsa bu ödemeleri nisbetinde idareye iştirak ederler. Mümkün olduğu nisbette personel arasından gösterilecek temsilcileri bizzat seçerler.

Müstahdemlerin tediyelerine tekabül ettiği nisbette, kaideten; vakfın mamelekinin istihdam edene karşı bir alacaktan ibaret olması, halinde caizdir.

Faydalananlar vakfa aidat ödedikleri veya vakfı düzenliyen hükümler onlara edayı talep hususunda bir hak bahsettiği takdirde vakfın edalarını dâva yoluyla talebedebilirler.

C) Teftiş

Madde 78. — Vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğünün teftişine tabidir.

Teftiş makâmı, vakıf senedi hükümlerinin yerine getirilip getirilmediğini, vakıf malların gayeye uygun surette ve tarzda idare ve sarf edilip edilmediğini murakabe eder.

Teftişin tarzı ve sureti icrası, neticeleri ve bu kanuna göre kurulmuş olsun veya olmasın her türlü Vakıflar Genel Müdürlüğüne ödiyecekleri teftiş ve murakabe masraflarına katılma payı tüzük ile belli edilir.

D) İdare ve gayede değişiklik

I - İdarenin değiştirilmesi

Madde 79. — Vakfın mallarının muhafaza veva gayesini devam ettirmek için kesin ihtiyaç bulunduğu halde yetkili asliye mahkemesi, idare uzvunun teklifi üzerine, teftiş makamının yazılı düşüncesini aldıktan sonra vakfın idare şeklini değiştirebilir.

Yetkili asliye mahkemesi, teftiş makamının tüzük'e gösterilen sebeplere dayanarak yapacağı müracaat üzerine duruşma yaparak idare edenleri işten uzaklaştırabilir ve vakfın senedinde ayrı bir hüküm yoksa yenisini seçebilir. Müstahdemlere ve işçilere yardım, Yardım vakıflarında vakıf senedinin, faydalananların vakıftan faydalanma şartlarına ve idareye iştiraklerine dair hükümlerinde yapılacak değişiklikler, vakıf senedinde bu hususta yetkili olduğu belirtilen uzvun kararı üzerine, teftiş makamının yazılı düşüncesi alındıktan sonra asliye mahkemesi tarafından kararlaştırılır.

II - Gayenin değiştirilmesi

Madde 80. — Vakfın asıl gayesinin mahiyet veva şümülü vakfedenin arzusuna açıktan açığa uymıyacak derecede değişmiş olursa yetkili asliye mahkemesi idare uzvunun veya teftiş makamının müracaatı üzerine duruşma yaparak vakfın gayesini değiştirebilir.

Gayeyi tehlikeye koyan mükellefiyet ve şartların kaldırılması veya değiştirilmesi de aynı hükme tabidir.

E) Vakfın gelirleri ile iktisap

Madde 81. — Vakfın gelirleri ile yapılan iktisaplar veya hükmi tahsislerle temellük edilen mal ve haklar, vakıf senedinde yazılı mallara ilâve edilerek her takvim yılı başında teftiş makamına bildirilir.

Vakıf idare uzuvları, her takvim yılı başındaki malî durumu münasip vasıta ile neşretmeye ve siciline tescil ettirmeye mecburdur.

F) Vakfın nihayete ermesi

Madde 81. — A) Gayesinin tahakkuku imkânsız hale gelen vakıf kendiliğinden dağılmış olur. Keyfiyet idare uzvu tarafından sicile tescil ettirilir.

Gayesi kanuna yahut umumi ahlâka aykırı hale gelen vakıf yetkili asliye mahkemesi tarafından, teftiş makamının müracaatı üzerine tarafları çağırıp duruşma yapılarak kararla dağıtılır ve sicile bildirilir.

Zilyedlikle iktisap

Madde 81. — B) Vakıfların malları üzerinde zilyedlik yolu ile iktisap hükümleri tatbik olunmaz.

Mahfuz hisse

MADDE 2. — Medenî Kanununun 453 ncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. Kamu yararına yapılan hibelerde ve gelirlerinin yarısından fazlası kamu görevi niteliğindeki işlerin yapımına bırakılarak kurulacak vakıflarda mahfuz hisse, mirasçının içtimai durumuna uygun nafakadan az olmamak kaydı ile yukarıda zikrolunan miktarlarını 1/3 ü kadardır.

Ancak vakfın gelirinin % 20 si kendisine bırakılan mahfuz hisseli mirasçılar tenkis dâvası açamazlar.

Vakfın gelirinin % 20 sinin mahfuz hisseli mirasçılara bırakılması halinde yalnız onların da mahfuz hisseli mirasçıları bu gelirden faydalanabilirler; daha sonra gelen mahfuz hisseli mirasçılara ancak, vakıf senedinde açık hüküm bulunmak şartıyla muavenet nafakası verilir.

Vakıf kelimesinin ikamesi

MADDE 3. — Medenî Kanun, Ticaret Kanunu ve sair kanun ve mevzuatta (tesis) olarak kullanılan kelime yerine (vakıf) kelimesi ikame edilmiştir.

Vergi bağışıklığı

MADDE 4. — Bakanlar Kurulunca, gelirlerinin en az % 80 ini, nevi itibariyle genel, özel ve katma bütçeli idareler bütçeleri içinde yer alan bir hizmetin veya hizmetlerin yerine getirilmesini istihdaf etmek üzere tahsisan kurulacağı kabul edilen vakıflara, tahsis edilen miktar için, vergi muafiyeti tanınabilir.

MADDE 5. —

A) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar»

B) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunla değişik 8 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

6. Sâfi kurum kazancından Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara sermayeye iştirak nisbetinde ödenecek miktarlar.

C) 3.6.1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 14 ncu maddesinin 199 sayılı Kanunla değişik 6 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

7. Genel bütçeye dâhil daireler, katma bütçe'li idarelere, il özel idareleri ve belediyeler ile köylere, kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve Türk Medeni Kanununa göre kurulan vakıflara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (Bir takvim yılı içinde yapılan bağış ve yardımlar

toplamlarının o yıla ait kurum kazancının yüzde ikisini ve her halde yirmi bin lirayı aşan kısım hası-
lattan indirilemez.

Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın maliyet bedeli veya mukayyet değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümleri dairesinde Takdir komisyonlarına tesbit edilecek değeri esas alınır. (Ancak, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara 20 000 liralık hadde bakılmaksızın o yıla ait kurum kazancının yüzde beşine kadar bağış ve yardım yapılabilir.)

D) 8.6.1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

k) Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara kuruluşu için veya kurulduktan sonra tahsis olunan mallar.

E) 18.2.1963 tarihli ve 198 sayılı Emlâk Alım Vergisi Kanununun 3 ncü maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

b) Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar,

F) 1.7.1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa bağlı 2 sayılı tablonun V nei bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

19. Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş muamelelerinde düzenlenen her türlü kâğıtlar.

G) 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harelar Kanununun 38 nei maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş muameleleriyle bu vakıflara yapılacak bağışlamalar harea tabi tutulmaz.

H) 2 . 7 . 1964 tarihli ve 492 sayılı Damga Vergisi Hareları Kanununun 59 neu maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Kamu menfaatlerine yararlı dernekler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların iktisabedecekleri gayrimenkullerin ve diğer aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleriyle, bu dernek ve vakıflara ait tesislerin ve bu tesislerin sonradan iktisabedecekleri gayrimenkullerin ve sair aynı hakların tescilleri ve şerhi gerektiren işlemleri ve bunların terkinleri,

I) 6 . 7 . 1931 tarihli ve 1833 sayılı Arazi Vergisi Kanununun 2 nei maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

I) Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait arazi ve arsalar (Vakıf senedindeki cihete tahsis edilmiş bulunmak şartıyla)

J) 14 . 7 . 1931 tarihli ve 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 8 ncü maddesinin 5 nei ve 8 nei fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

5. Umumi maarife, menafii umumiyeye hâdim cemiyetler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait binalar (Cemiyetlerde kazanç temini gayesi bulunmamak ve vakıflarda vakıf senedindeki cihete tahsis edilmek şartıyla)

8. Devlet veya maallî idarelere veya menafii umumiyeye hâdim veya hükümetçe musaddak cemiyetler ile Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından menafii umumiye için vücuda getirilen bilûmum su bentleri, su setleri, suların yükselmesine karşı mâniâlar, kanalları, bentler, cetveller, bataklıkları kurutma veya kurak yerleri sulama tesisleri, zürûn kendi arazisi için müştereken ve münferiden yapacakları her nevi su bentleri, sulama ve kurutma tesisatı (Ticaret kasdı olmamak şartıyla)

K) 13 . 7 . 1956 tarih ve 6802 sayılı Gider vergileri Kanununun 4 ncü maddesinin (E) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

E) Kamu menfaatine yararlı derneklerle Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara maktubuz karşılığında bedelsiz bağış ve yardım şeklinde verilen maddeler.

L) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 ncu maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2. Kamu menfaatine yararlı dernekler ve Türk Medeni Kanunu gereğince kurulan vakıflara maktubuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar (Bir takvim yılı içinde yapılan bağış ve yardımlar toplamının o yıla ait kazancın % 2 sini ve her halde 10 000 lirayı aşan kısmı hasılatından indirilmez. Bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın maliyet bedeli veya mukayyet değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümleri dairesinde takdir komisyonlarınca tesbit edilecek değeri esas alınır. Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar için bu nisbet % 5 tir ve 10 000 TL. haddi uygulanmaz.

M) 5383 sayılı Gümrük Kanununun 17 nci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

2. Kamu faydasına yararlı dernekler, kanunun faydasına parasız tahsis edilmiş millî tesislere ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflara, konularına uygun olarak bağış yolu ile gelen eşya ile bu kabül vakıfların hayrî mevzularına uygun bir işte kullanılmak şartı ile ithal ettikleri eşya (Bakanlar Kurulu kararı ile)

Tüzük hazırlanması

MADDE 6. — Bu kanunun tatbikini düzenlemek için kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren altı ay içinde Vakıflar Genel Müdürlüğünce Adalet ve Maliye bakanlıklarının görüşleri alınarak tüzük hazırlanır ve yürürlüğe konulur.

Tesis kayıtlarının devri

GEÇİCİ MADDE — 4 Ekim 1926 tarihinden sonra kurulmuş vakıflara ait mahkemeler nezdindeki tescil kayıt, defter ve evrakının sureti bu kanun yürürlüğü tarihinden itibaren altı ay içinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne merkezî sicile kaydı için devredilir. Ve adı geçen Vakıflar hakkında da bundan böyle bu kanun hükümleri tatbik olunur.

Meriyet

MADDE 7. — Bu kanun hükümleri, yayımını mütaakıp yürürlüğe girer. 4 ncu ve 5 nci maddeler hükümleri ise yayımını takibeden malî yıl başından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.